

Vastaus valtuustoaloitteeseen Marjoniemen vaihtoehtoisesta toteutustavasta Kouvolan keskustan varhaiskasvatus- ja kouluverkkoon

4862/00.05.00/2023

Kaupunginvaltuusto 08.05.2023 § 40

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Katriina Vesalan, Maria Lammin, Tapio Karvosen, Anne Hasun, Miia Wittingin, Nita Aholan, Milla Raunion, Jari Larikan, Pekka Korpivaaran, Ukko Bambergin, Toni Vainikan, Vesa Vainion, Mika Bymanin, Kimmo Jokirannan, Tiina Hämäläisen, Tero Suutarin, Jyrki Hyttisen, Esko Lavosen ja Jukka Silénin jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Taustaa

Kouvolan kaupunki on tehnyt kattavat kouluverkon investointisuunnitelmat, joita on käsitelty edellisellä valtuustokaudella verkkopäätösten yhteydessä sekä kasvatus- ja opetuslautakunnassa tarkemmin opetusryhmien ja sisällön suhteen. Tämän jälkeen investointien rakennuskustannukset ovat nousseet huomattavasti ja osan jopa yli tuplaantuneet. Tällä valtuustokaudella on hyväksytty uusi kaupunkistrategian päivitys, jossa määritellyt vahvuudet ja kärjet tulee huomioida päätöksenteossa. Olemme myös hyväksyneet Kouvolan Urheilupuistoon niin uimahalli- kuin teatteri-investoinnit ja monitoimihallin suunnitelmat ovat juuri käynnistymässä markkinavuoropuhelun jälkeen.

Muuttuneessa taloudellisessa tilanteessa ja uusien investointien käynnistyessä myös kouluverkon pitää elää mukana kaupunkikehityksessä. Varhaiskasvatuksen, opetuksen, liikunnan, kulttuurin ja muiden palveluiden verkkoratkaisut tulee käsitellä toimivana kokonaisuutena päällekkäisyydet karsien ja synergia hyödyntäen.

Marjoniemen suuryhteisöinvestointi on herättänyt keskustelua ja ylituplaantuneet investoinnin kustannukset, kokonaisuuteen liian pieni tontti, riittämättömät liikuntatilat sekä sijainnin ja saavutettavuuden haasteet ovat nousseet jatkuvasti esiin. Kouvolan varikko ja valtionviraston lisääntyvät työpaikat alueella aiheuttavat omat vaatimuksensa liikenteelle.

Esitys

Me allekirjoittaneet esitämme, että

- Selvitetään Kaunisnurmen alueelle uuden päiväkodin-, alakoulun- ja sairaalakoulukokonaisuuden rakentamista.
- Erityisopetuksen tilaratkaisuja pohditaan ja toteutetaan osittain nykyistä toimintatapaa hyödyntäen

- Valmistellaan uusi yläkoulukokonaisuus Urheilupuiston alueelle hyödyntäen muita alueen tiloja. Esityksen kustannukset tulee selvittää ja esittää valtuustolle, jotta selviää, olisiko tämä kustannuksiltaan alhaisempi ja mahdollistaisi kaupunkistrategian huomioimisen vaikuttavammin kuin alkuperäinen Marjaniemen suorkoulu.

Perustelut

Kaupungin taloustilanteessa emme voi tehdä nyt investointivirheitä. Käyttötalouden säästöt on saatava konkretisoitumaan ja kiinteistöjen määrää ei voida kasvattaa, mutta niiden uudelleen yhdistely taloudellisemmin on oltava kaupungin päätöksenteossa huomioituna. Investointien jaksottaminen pidemmälle aikavälille antaa mahdollisuuden parempaan talouden seurantaan. Mikäli mallilla helpottaisimme kaupungin investointipainetta, tukisimme menestystekijöitä ja saavuttaisimme rakennuskokonaisuuksissa investoinnin ja poistojen osalta säästöjä, tulee esitetty malli ottaa mukaan päätöksentekoon.

Turvallinen kouluympäristö, koulutie ja piha, ovat elintärkeitä pienille ja suuremmillekin koululaisille. Tämä on myös kaupungin strategian mukaista. Yläkoulun lähikoululaiset saapuvat hyvin suurelta osin keskustan itäiseltä ja pohjoiselta puolelta, joten Urheilupuiston sijainti olisi turvallisempi ja paremmin saavutettava. Savonradan pohjaan suunniteltu Kymenlaaksontien jatko-osan leveät tiet läpi Kouvolan ovat koulun vieressä todellisia haasteita. Marjaniemen ja Kasarminmäen sokkelokadut tai Ratamon alueen liikenneväylät eivät toimi suunnitellun Marjaniemen koulun liikenteessä. Uudet liikennejärjestelyt vaativat myös lisäinvestointeja jo muutenkin paisuneeseen kustannusarvioon. Liikkuminen koulupäivän aikana liikuntapaikoille vaatii massiivisia liikennejärjestelyjä ja tuo ajankäytöllisiä ongelmia koulupäivään.

Yhtenäisyyttä pedagogisesti ja säästöjä taloudellisesti saataisiin varhaiskasvatukseen, alaluokkien opetuksen ja sairaalakoulun välillä huomattavasti enemmän kuin aineopetukseen perustuvassa yläkoulussa. Joustava useampivuotinen esiopetus olisi mahdollista ja koulunaloittamisessa voitaisiin huomioida oppilaan yksilölliset valmiudet. Uusilla monimuotoisilla rakennussuunnitelmillä rakennus saataisiin taipumaan tarpeen mukaan 20 vuoden kuluttua osin vanhusten tilaksi, jos kaupunkikehitys siltä näyttäisi.

Yläkoulut toimivat nyt vielä Kankaalla ja Urheilupuistossa ja voivat toimia siihen asti, kun päätöksiä ko. tonttien kehittämiseksi aidosti on olemassa. Uusi yläkoulu voidaan sijoittaa valmistuvan monitoimihallin viereen tiiviimmälle tontille ilman kirjasto-, juhla- ja liikuntatiloja. Kaupungin palveluverkkoa tulee tarkastella ja keskittää edelleen, mutta tällä muutoksella ei rakennusten määrät verkossa lisäänty.

Ainoastaan alakoulu ja sairaalakoulu siirtyisivät päiväkodin yhteyteen. Investoinnit olisivat selkeämmät, kun tarpeet käyttäjillä olisi yhtäläisemmät.

Marjaniemen alueella ei asu lapsiperheitä. Alueen postinumeroalueella asuu eniten 1 hlön talouksia kuin missään muualla Kouvolan alueella. Alueella ei myöskään ole uusia asumiseen kaavoitettavia alueita.

Alueen asukkaat ovat lähettäneet kaavoitukseen huomautuksen ja eivät tue suuryhteistalon rakentamista Marjaniemen tontille. Marjaniemen alue kaavoitettaisiin esim. kerrostaloiksi ja osa opiskelija-asunnoiksi. Marjaniemen käyttö asumiseen helpottaisi opiskelija-asuntotilannetta Kouvolassa keskusta-alueella ja rakentaisi toimivan yhteyden Kasarminmäen kampusalueen ja keskustan välillä. Esitys tukisi monin tavoin määritettyä strategiaamme.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 27.09.2023 § 70

Valmistelija: kasvatus- ja opetusjohtaja Vesa Toikka, puh. 020 615 3831, vesa.toikka(at)kouvola.fi

Kouvolan kaupungin perusopetuksen kehittämissuunnitelma on hyväksytty 11.11.2019 § 121. Kouvolan perusopetuksen yleiset kehittämisen tavoitteet ovat:

- Huomioimme lasten ja nuorten määrän kehityksen alueilla.
- Toteutamme laadukasta opetusta ja kehitämme pedagogisia oppimisympäristöjä. Luomme monitoimijaisia oppimisympäristöjä ja monitoimitaloja.
- Turvaamme lapsen tarvitseman tuen ja yhtenäisen koulupolun.
- Työskentelemme verkostomaisesti kaikkien lapsille ja nuorille palvelu- ja tarjoavien tahojen kanssa.
- Osallistamme lapsia nuoria ja heidän perheitään.
- Kehitämme joustavaa esi- ja alkuopetusta.

Kouvolan kaupungin perusopetuksen palveluverkon suunnittelua ohjaa yhtenäiskouluajatus. Yhtenäiskoulut mahdollistavat lapsen ja nuoren mahdollisimman ehyen koulupolun mukaan lukien vaativan erityisen

tuen oppilaat, koko perusopetuksen ajan. Integroituminen yleisopetuksen ja erityisen vaativan tuen ryhmien välillä toteutuu joustavasti yhteisen koulurakennuksen sisällä. Lisäksi näiden ryhmien koulukuljetukset ja aamu- ja iltapäivätoiminta keskittyy samaan yksikköön. Koulupäivien jälkeisiä kerho- ja harrasteryhmiä on myös mahdollista järjestää laajemmin. Yhtenäiskoulut mahdollistavat henkilöstön opetusvelvollisuustuntien saavuttamisen sekä opettajien monipuolisten kelpoisuuksien hyödyntämisen.

1. Selvitetään Kaunisnurmen alueelle uuden päiväkodin-, alakoulun ja sairaalakoulukokonaisuuden rakentamista.

Kaunisnurmelle on suunnitelmissa rakentaa päiväkotia, joka vastaa kustannustehokkaasti koko kaupungin vaativimman vuorohoidon tarpeisiin. Hankesuunnitelman mukaisesti rakennus sijoittuisi entisen Kaunisnurmen palvelukeskuksen tontille. Päiväkotia on hankesuunnittelun yhteydessä määritelty 210 paikalliseksi. Tämä tarkoittaa 10 lapsiryhmän päiväkotia. Kaunisnurmen päiväkodissa toteutetaan varhaiskasvatuksen lisäksi myös esiopetusta. Tontin koosta johtuen päiväkotirakennus tulee olla kaksikerroksinen.

Näin ollen Kaunisnurmen päiväkodille varattu tontti ei mahdollista päiväkodin, alakoulun ja sairaalakoulukokonaisuuden rakentamista. Tällä hetkellä viereisellä tontilla sijaitseva Kaunisnurmen koulu mahdollistaa opetussuunnitelman mukaisen joustavan esi- ja alkuopetuksen toteuttamisen lähikoulun kanssa.

Kaunisnurmen koulun tontin ominaisuuksia on tarkasteltu. Tontin koko ja rakennusoikeus mahdollistaa alakoulun rakentamisen nyt tarkastellulla laajuudella. Kaava soveltuu kaksikerroksiseen koulurakentamiseen. Mikäli yhtenäiskoulusuunnitelma muuttuu kahden koulun suunnitelmaksi, tulee tarkastella mahdollisuutta koulun ja päiväkotirakennuksen yhdistämistä. Tällöin rakennuksen tilatehokkuuden sekä tontinkäytön kannalta toteutus yhtenä rakennuksena olisi tehokkain ratkaisu. Toteutus yhtenä rakennuksena saattaa vaatia kaavamuutoksen, mikä tuo hankkeen toteutukseen viivettä. Nyt tontilla sijaitsevassa koulussa on 210 oppilasta, jotka olisi siirrettävä väistötiloihin rakennuksen purkamisen ja rakentamisen ajaksi.

Marjoniemen yhtenäiskoulun kasvatus- ja opetuslautakunnassa (Kaopla 6.10.2021) käsitellyn Hankesuunnittelun suuntaviivojen päivitys on tekeillä. Päivitys tehdään lapsimäärien uudelleen arvioinnin sekä käyttäjäryhmien tarkennuksien vuoksi ja tuodaan lautakuntaan käsiteltäväksi. Hyväksytyssä hankesuunnittelun suuntaviivoissa on lähtökohtana ollut 966 oppilaan koulu, joka on myöhemmässä tarkastelussa todettu liian suureksi. Tämän vuoksi alla esitetyssä vertailussa yhtenäiskoulun kooksi on ilmoitettu 855 oppilasta. Rakentamisen kustannukset ovat tässä taulukossa vain vaihtoehtoisten

toteutustapojen vertailua varten ja voivat jatkokäsittelyssä poiketa tässä esitetystä.

Tarkasteltavat vaihtoehdot

	Vuosiluokat 1-6	Vuosiluokat 7-9	Vuosiluokat 1-9
Oppilasmäärä	320	535	855
Brm²/oppilas	22,3	16,9	17,0
Kokonaisala	7 136	9 043	14 534
eur/neliö	3 700	3 700	3 700
Laskennallinen hinta	26 403 200	33 459 840	53 777 280

	Erilliskorjaus	Vuosiluokat 1-9	Ero
Oppilasmäärä	855	855	855
Brm²/oppilas	18,9	17,0	
Kokonaisala	16 179	14 534	-1 645
eur/neliö	3 700	3 700	
Laskennallinen hinta	59 863 040	53 777 280	-6 085 760

Oppilasmäärät sisältävät erityisen vaativan tuen oppilaat, näiden sijoittuessa erilliskorjauksessa alakouluun. Sairaalakoulun oppilaita ei näissä luvuissa ole mukana. Sairaalaopetuksen järjestämispaikka tarkastellaan myöhemmin yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Järjestämispaikkaan vaikuttaa psykiatrisen sairaalan sijoittuminen tulevaisuudessa.

2. Erityisopetuksen tilaratkaisuja pohditaan ja toteutetaan osittain nykyistä toimintatapaa hyödyntäen.

Valtakunnallisesti vertailtuna Kouvolassa on korkea erityisen ja tehostetun tuen oppilaiden suhteellinen osuus koko oppilasmäärästä. Oppimisen tuen kokonaisuutta on tarkasteltu uudelleen Marjoniemen yhtenäiskoulun ja koko kaupungin osalta. Erityisen ja tehostetun tuen oppilaiden määrä todennäköisesti laskee kokonaisoppilasmäärän vähentyessä. Oppimisen tuen kokonaisuuteen vaikuttavat jo rakennusvaiheessa olevat Valkealan ja Inkeröisten monitoimitilat sekä mahdollinen Kuusankosken yhtenäiskoulu ja Elimäki-Koria alueen kouluratkaisut. Sairaalaopetuksen järjestämispaikka tarkastellaan myöhemmin yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Perusopetuksen kehittämisen toteuttamissuunnitelmassa v. 2019 linjattiin oppimisen tuesta. Suunnitelman mukaisesti nykyinen kaupunkitaso vaativan erityisen tuen opetus jakautuu alueellisesti osaamiskeskukseen. Osaamiskeskukseen jakautuva oppimisen tuen suunnitelma on kokonaisuus, joka vaikuttaa koko kaupungin toimintaan ja toimintakulttuurin kehittämiseen. Marjoniemen yhtenäiskoulun yhteyteen on suunniteltu koko kaupungin vaativan oppimisen tuki. Mikäli ala- ja yläkoulu ovat eri rakennuksissa, vaativan erityisen tuen oppilaiden sijoittaminen ikäluokittain on mahdotonta, joka asettaa

oppilaat eriarvoiseen asemaan. Yhtenäiskoulu tarjoaa yhdenvertaisen oppimisympäristön ja ehyen koulupolun vaativan erityisen tuen oppilaille.

3. Valmistellaan uusi yläkoulukokonaisuus Urheilupuiston alueelle hyödyntäen muita alueen tiloja. Eesityksen kustannukset tulee selvittää ja esittää valtuustolle, jotta selviää, olisiko tämä kustannuksiltaan alhaisempi ja mahdollistaisi kaupunkistrategian huomioimisen vaikuttavammin kuin alkuperäinen Marjoniemen suurkoulu.

Palveluverkon suunnittelua ohjaa yhtenäiskouluajatus. Yhtenäiskoulujen rakentaminen on taloudellisesti ja pedagogisesti perusteltua. Yhtenäiskoulussa rakennetaan toimintakulttuuria, jossa tehdään yhteistyötä eri ammattiryhmien kesken sekä yli oppiaine- ja vuosiluokkarajojen tuen eri portailla. Tämä tukee oppilaan ehyen koulupolun rakentumista. Siirtymävaihe ala- ja yläkoulun välillä on merkittävä tapahtuma oppilaan koulupolulla. Yhtenäiskoulu mahdollistaa siirtymävaiheen joustavan toteutumisen. Oppilaiden toimintaympäristö pysyy samana, jolloin esimerkiksi syntyneet sosiaaliset suhteet ja turvallisuuden tunne säilyvät, mikä lisää kouluviihtyvyyttä. Eri-ikäisten oppimisympäristö rikastaa oppilaiden välistä vuorovaikutusta. Yhtenäiskoulun tilaratkaisut mahdollistavat monipuoliset aineenopetusluokat myös alakoulun ja vaativan erityisen tuen oppilaille. Yhtenäiskoulu mahdollistaa kaikille oppilaille laajan ja monipuolisen valinnaisainetarjonnan.

Yhtenäiskoulussa voidaan hyödyntää henkilöstön osaaminen, erityisesti kaksoiskelpoisten opettajien osalta. Kaksoiskelpoisella opettajalla tarkoitetaan opettajaa, jolla on luokan- ja aineenopettajan kelpoisuus. Ratkaisu mahdollistaa sen, että jokaista oppiainetta opettaa kelpoisuuden omaava opettaja. Näin turvataan lisäksi opetusvelvollisuuden täytyminen. Yhtenäiskoulussa voidaan ohjaajaresurssi hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti ja hyvinvointialueen palvelut voidaan kohdentaa tarkoituksenmukaisesti. Tämä kokonaisuus mahdollistaa yleisen tuen vahvistamisen sekä välittömän ja tarpeisiin vastaavan oikea-aikaisen tuen tarjoamisen. Yhtenäiskouluratkaisu tehostaa koulukuljetusjärjestelyitä ja vastaa paremmin vaativan erityisen tuen oppilaiden kuljetustarpeisiin.

Tulevaisuudessa Kouvolan keskusta-alueella alakouluopetusta tarjotaan Mansikkamäen ja Sarkolan alakouluissa sekä Eskolanmäen ja mahdollisessa Marjoniemen yhtenäiskoulussa. Vahteron koulun tilanne tarkastellaan myöhemmin oppilasmäärien pienentyessä.

Kouvolan keskusta-alueella olisi yhtenäiskoulun valmistuttua kaksi yläkouluopetusta tarjoavaa koulua, joiden käytettävissä olevat tilat huomioidaan oppilasohjauksessa. Eskolanmäen koulun laskennallisena oppilasmääränä on ollut 270 oppilaan yläkoulu.

Uuteen yhtenäiskouluun on suunnitteluvaiheessa varattu oppilaspaikkoja yleisopetuksen 480 yläkoululaisille ja lisäksi erityisen tuen oppilaille 55 oppilaspaikkaa. Vuonna 2031 koko yläkouluopetus radan pohjoispuolella mahtuu uuteen yhtenäiskouluun. Siihen asti mahdollisesti tarvitaan Kouvolan yhteiskoulun tiloja.

Yhtenäiskoulun ja ala- ja yläkoulun erilliskorjauksen kustannusvertailu on kohdassa 1. Vertailu perustuu uudisrakentamiseen, mikä on ollut yhtenäiskoulun toteutuksen lähtökohtana. Mikäli yhtenäiskoulusuunnitelma muuttuu kahden koulun suunnitelmaksi, yläkoulun osalta tulee tutkia olemassa olevien rakennusten hyödyntäminen kustannusvaikutuksineen ja tämä tuodaan lautakunnalle käsiteltäväksi päivitetyn hankesuunnittelun suuntaviivojen myötä.

Lisätietoja: asiakasvastaava Sari Keskinen, puh. 020 615 9340, sari.keskinen(at)kouvola.fi, opetuspalvelupäällikkö Johanna Lindstedt, puh. 020 615 7173, johanna.lindstedt(at)kouvola.fi, kasvatus- ja opetusjohtaja Vesa Toikka, puh. 020 615 3831, vesa.toikka(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää antaa valtuustoaloitteeseen selostusosan mukaisen vastauksen asian käsittelystä kasvatus- ja opetuslautakunnassa.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
